

ATLANTSAMMENSLUTNINGEN
– forum for sikkerhedspolitik

Får offentligheden nogensinde kendskab til indholdet af Mueller-rapporten?

af Niels-Ole Mannerup, Morten
Hetmar Vestergaard &
ansvarshavende redaktør Lars
Bangert Struwe

Marts 2019

Introduktion

Som udgangspunkt er Mueller-rapporten konfidentiel. Der er derfor den klare mulighed, at rapporten, som alle taler om, men ingen endnu har læst, kan ende med ikke at blive offentliggjort. Følgerne af rapporten er derfor ikke så klare, som det ofte fremstilles.

I disse dage spekuleres der i, at den særlige anklager Robert Mueller - der af leder af den såkaldte Rusland-undersøgelse - er ved at have færdiggjort sin rapport. Rapporten handler bl.a. om de mulige forbindelser mellem på den ene side valgorganisationen bag præsident Donald Trump og på den anden side Rusland. Dette gør, at mange igennem måneder har spekuleret i, hvorvidt Mueller-rapporten kan være begyndelsen til præsident Donald Trumps fald.

Grundlaget for den særlige undersøgelse

Den 17. maj 2017 blev det af USA's daværende fungerende justitsminister Rod J. Rosenstein besluttet, at den tidligere FBI-direktør Robert Mueller som særlig anklager skulle iværksætte en undersøgelse.

Denne undersøgelse skulle se på, om der kan trækkes forbindelser mellem på den ene side valgorganisationen bag præsident Donald Trump i forbindelse med præsidentvalget 2016 og på den anden side Rusland, ligesom andre forhold, som måtte udspringe deraf, skulle undersøges. Dette følger af det amerikanske justitsministeriums ordre nr. 3915-2017 under titlen "*Appointment of Special Counsel to Investigate Russian Interference with the 2016 Presidential Election and Related Matters.*"^[1]

Den endelige konklusion - Mueller-rapporten - er angiveligt på trapperne; men spørgsmålet er, hvorvidt Mueller-rapporten kommer til at ændre på noget i forhold til præsident Donald Trump i almindelighed og en given rigsretssag i særdeleshed.

Office of the Deputy Attorney General
Washington, D.C. 20530

ORDER NO. 3915-2017

APPOINTMENT OF SPECIAL COUNSEL
TO INVESTIGATE RUSSIAN INTERFERENCE WITH
2016 PRESIDENTIAL ELECTION AND RELATED MATTERS

...ue of the authority vested in me as Acting Attorney General
...nd 515, in order to discharge my responsibility to provide
...f the Department of Justice, and to ensure a full and thorough
...nment's efforts to interfere in the 2016 presidential election

... S. Mueller III is appointed to serve as Special Counsel for
...f Justice.

...pecial Counsel is authorized to conduct the investigation of
...s B. Comey in testimony before the House Permanent Select
...n March 20, 2017, including:

...any links and/or coordination between the Russian government
...associated with the campaign of President Donald Trump
...any matters that arose or may arise directly from the investigation
...any other matters within the scope of 28 C.F.R. § 600.4

...pecial Counsel believes it is necessary and appropriate, to
...rosecute federal crimes arising from the investigation of
...ns 600.4 through 600.10 of Title 28 of the Code of Federal
...he Special Counsel.

12 _____

Rod J. Rosenstein
Acting Attorney General

Betydningen af Code of Federal Regulations

Rusland-undersøgelsen blev iværksat med hjemmel i Code of Federal Regulations § 600.1, idet Robert Mueller fik til opgave at undersøge eventuel russisk indflydelse på præsidentvalget 2016.[\[2\]](#)

Code of Federal Regulations kan på dansk nærmest oversættes til samling

af bekendtgørelser, selv om den korrekte juridiske engelske betegnelse for en bekendtgørelse her ville være *deeds*.

I USA betragter man Code of Federal Regulations som administrative love, hvorved den danske betegnelse bekendtgørelser egentlig passer ganske udmærket.

Som særlig anklager har Robert Mueller med hjemmel i Code of Federal Regulations § 600.4 mandat til at sigte enkeltpersoner, som Robert Mueller finder har gjort sig skyldig i overtrædelse af given amerikansk lovgivning. Dette har p.t. medført 37 sigtelser, hvoraf seks personer med tæt tilknytning til præsident Donald Trump allerede er blevet dømt eller er ved at blive dømt. Det drejer sig bl.a. om Paul Manafort, der var medlem af præsident Donald Trumps valgkampagnekontor; Michael Cohen, der var præsident Donald Trumps advokat; og generalløjtnant Michael Flynn, der var præsident Donald Trumps nationale sikkerhedsrådgiver.

Den siddende præsident kan ikke som led i Rusland-undersøgelsen sigtes og indbringes for en domstol

Robert Mueller har ikke mulighed for at sigte præsident Donald Trump for lovovertrædelser, selv om Robert Mueller måtte mene at have grundlag for at konkludere, at lovovertrædelser er forekommet. Dette følger af en tilkendegivelse givet den 16. oktober 2000 af den daværende vicejustitsminister Randolph D. Moss - "*A Sitting President's Amenability to Indictment and Criminal Prosecution.*"^[3] Af tilkendegivelsen fremgår det, at sigtelse og efterfølgende rettergang for en kriminalret af en siddende præsident vil underminere præsidentens konstitutionelle ret til at udøve sit embede som USA's statsoverhoved, jf. den amerikanske forfatning. Sigelse og efterfølgende rettergang kræver derfor en rigsretssag med afsigelse af dom imod præsidenten, der i tilfælde af dom imod sig straks må afgå som præsident, hvorefter der kan rejses sigtelse uden immunitet.

Mueller-rapporten afleveres til justitsministeren

Når Mueller-rapporten er skrevet færdig, skal den sendes til justitsminister William Barr. Her skal det bemærkes, at Mueller-rapporten, jf. Code of Federal Regulations § 600.8 (c), vil være konfidentiel. D.v.s., at Mueller-rapporten ikke pr. automatik bliver offentliggjort, selv om Robert Mueller måtte have et personligt ønske om det. Den omstændighed, at justitsminister William Barr har udtalt, at han generelt er for størst mulig offentlighed omkring Rusland-undersøgelsen, er det ikke det samme som, at man kan have en berettiget forventning om, at Mueller-rapporten offentliggøres. Ud fra en juridisk betragtning gælder det, at en offentliggørelse af Mueller-rapporten skal tjene offentlighedens interesse, ligesom det må forudsættes, at der ikke er sikkerhedsmæssige forhold, som qua Mueller-rapporten bliver krænket.

Justitsministeren skal orientere Kongressen

Herefter er det op til justitsminister William Barr at beslutte, hvad han på baggrund af Mueller-rapporten i sin helhed ønsker at informere Kongressen om. Dette følger af Code of Federal Regulations § 600.9.

Hvis Kongressen ikke stiller sig tilfreds med justitsminister William Barrs information (eller konklusion), har Kongressen mulighed for via udtagelse af stævning at kræve Mueller-rapporten i sin helhed forelagt for Kongressen. Dette er dog ikke det samme som, at Mueller-rapporten uden videre vil blive udleveret til Kongressen - og da slet ikke i løbet af få dage. Derfor er et krav om forelæggelse af Mueller-rapporten for Kongressen ikke nødvendigvis den nemmeste løsning.

Alternativt kan Kongressen stævne Robert Mueller til over for Kongressen under edsansvar at afgive forklaring om sine iagttagelser. Sker dét, er det dog op til Robert Mueller at bestemme, hvor megen information han ønsker at give til Kongressen, så længe der ikke lyves. Qua vidneansvaret skal der dog afgives korrekte oplysninger, som det er forespurgt.

Demokratiske medlemmer af Repræsentanternes Hus forbereder handling

Lige nu er der ingen, som ved, hvad der kommer til at ske, idet man alene kan forholde sig til de generelle udtalelser, som Robert Mueller er kommet med - herunder, at han som særlig anklager snart er ved at have gjort sit arbejde færdigt. Dog har amerikanske medier i disse dage fået bekræftet, at seks demokratiske medlemmer af Repræsentanternes Hus med Adam Schiff i spidsen er ved at gøre klar til at udtage stævning for at få den fulde Mueller-rapport udleveret, hvis ikke justitsminister William Barrs orientering anses for tilfredsstillende.

Mueller-rapporten og det politiske efterspil

Hvad skal Mueller-rapporten og det politiske spil omkring den ende med? Til syvende og sidst er det vel et spørgsmål om, hvorvidt præsident Donald Trump rent juridisk beviseligt har foretaget sig noget ulovligt, som han kan og skal straffes for.

Sagt omvendt: Måske er det eneste grundlag for at straffe

præsident Donald Trump, hvis det kan bevises, at han har bragt USA's sikkerhed i fare som følge af eventuelle forbindelser til Rusland forud for og i forbindelse med præsidentvalget 2016.

Hvis ikke præsident Donald Trump kan straffes juridisk, kan han naturligvis straffes rent politisk ved ikke at blive genvalgt ved præsidentvalget 2020; men det afgørende er p.t. ikke det kommende præsidentvalg, men derimod den juridiske problemstilling. Hér er situationen særdeles uafklaret, og kun hvis der er overvejende beviser, som peger imod præsident Donald Trump, kan processen, der fører til en rigsretssag, blive indledt.

Konklusion

- Kan Robert Muellers arbejde vise sig, at være uden direkte betydning?

Det er med andre ord stadig usikkert om Mueller-rapporten bliver offentliggjort, og hvad følgerne bliver. Demokraternes håb om en eventuel rigsretssag mod præsident Donald Trump ligger langt ude i fremtiden - hvis overhovedet. Demokraterne kontrollerer kun det ene af

Kongressens to kamre, og Senatets republikanske flertal skal sættes i en meget særlig situation for, at de vælger at fælde deres egen præsident.

Alt afhænger af, hvorvidt Mueller-rapporten kan godtgøre, at præsident Donald Trump har foretaget sig ulovlige handlinger; og så længe Mueller-rapporten ikke er tilgængelig, kan ingen have en egentlig holdning dertil. Dermed kan Robert Muellers arbejde vise sig at være uden betydning rent juridisk. Rent politisk har den holdt præsidenten i ilden i meget lang tid; givet ham og hans omgivelser meget store problemer; og bortledt deres opmærksomhed fra andre sager.

[1] Office of Deputy Attorney General, *Appointment of Special Counsel to Investigate Russian Inteference with the 2016 Presidential Election and Related Matters*, 17. maj 2017, <https://www.justice.gov/opa/press-release/file/967231/download>

[2] US Government Publishing Office, Code of Federal Regulations, Title 28, Chapter VI, Part 600, General Powers of Special Counsel, 1. juli 2001, <https://www.govinfo.gov/app/details/CFR-2001-title28-vol2/CFR-2001-title28-vol2-part600>

[3] Randolh D. Moss, *A Sitting President's Amenability to Indictment and Criminal Prosecution*, 16. oktober 2000, https://www.justice.gov/sites/default/files/olc/opinions/2000/10/31/op-olc-v024-p0222_0.pdf

Forfatterne

Niels-Ole Mannerup

Niels-Ole er cand.jur. med international operativ militærerfaring i regi af EU, FN samt koalitionsstyrker. Han var bl.a. som kommandørkaptajn ved FN i Sudan missionens *Force Legal Adviser* og den militære øverstkommanderendes særlige rådgiver i politiske og juridiske spørgsmål.

Morten Hetmar Vestergaard

Morten er cand.soc. i *Global Studies* og har arbejdet på Institut for Strategi på Forsvarsakademiet. Han beskæftiger sig med stormagtsrivalisering og NATO, kinesisk sikkerhedspolitik og geopolitiske forhold i Asien. Morten laver desuden layout og redigerer Atlant Brief.

Lars Bangert Struwe

Lars er generalsekretær i Atlantsammenslutningen. Lars har arbejdet med strategi og sikkerhedspolitik i bl.a. Forsvarsministeriet, Center for Militære Studier og Forsvarskommandoen. Han har en ph.d. i historie og er cand. mag. i historie og statskundskab.

Atlant Brief gennemgår peer review inden publicering. Lars er ansvarshavende redaktør på Atlant Brief.

Atlantsammenslutningen

Atlantsammenslutningen er en sikkerhedspolitisk tænketank, der blev oprettet i 1950 som følge af Danmarks nyerhvervede medlemskab af NATO, hvor neutralitet blev ændret til alliancesamarbejde.

Denne nye udenrigspolitiske retning affødte et behov for at informere befolkningen om Danmarks nye internationale rolle, og resultatet blev oprettelsen af Atlantsammenslutningen.

Som uafhængig folkeoplysningsorganisation har Atlantsammenslutningen således haft til opgave at oplyse danskerne om sikkerheds-, forsvars- og udenrigspolitik i mere end 60 år.

Atlantsammenslutningen støttes af en årlig finanslovsbevilling via Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet.

*Atlantsammenslutningen
Roskildevej 28A
2000 Frederiksberg C
Tlf. 3059 1944
Mail: atlant@atlant.dk*

Læs mere på www.atlant.dk